

ارائه مدل پیش بینی تاخیر پرواز

عبدالرضا شیخ الاسلامی^۱، حسن خاکسار^۲، علی فغانی^۳

۱- دکتری برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه علم و صنعت ایران

۲- دانشجوی دکتری برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه علم و صنعت ایران

۳- کارشناس ارشد برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه علم و صنعت

چکیده

تاخیر در پروازها و تلاش برای کاهش آنها، یکی از مواردی است که همواره مورد توجه محققین و پژوهشگران برنامه ریزی حمل و نقل و تحقیق در عملیات بوده است. به دلیل ماهیت تصادفی و غیر قطعی پارامترهای موثر در زمان بندی برنامه پروازی، شرکتهای هواپیمایی معمولاً با پدیده تاخیر مواجه هستند که در بسیاری از موارد، عوامل تولیدکننده این تاخیرها و مدیریت آنها در اختیار شرکتهای هواپیمایی نیستند. آنچه موضوع را بحرانی تر می کند تأثیرپذیری پروازها از هم و انتشار (رشد) تاخیرها در شبکه پروازی شرکتهای هواپیمایی است. در این مقاله به بررسی عوامل موثر در بروز تاخیرهای پروازها در شرکتهای هواپیمایی پرداخته شده است و در نهایت یک مدل داده کاوی برای پیش بینی تاخیرهای پروازی ارائه شده است. مدل پیشنهادی بر روی داده های پروازی یکی از شرکتهای هواپیمایی اجرا شده است. بر اساس نتایج مدلسازی، مدل پیشنهادی قابلیت پیش بینی وقوع تاخیر و میزان آن در ۷۰٪ مواقع را دارد.

کلید واژه: تاخیر پرواز، مدل استوار، برنامه ریزی پرواز، تاخیر انتشاری (عکس العملی)

۱- مقدمه

و سایر دلایل ممکن است برخاست را با تاخیر مواجه کند. از آنجا که مدل های حمل و نقل هوایی قصد دارند بهره‌وری از منابع را بیشینه کنند و ممکن است تغییرپذیری در نظر گرفته نشود. در این موارد، پلان بهینه ممکن است در صورت بروز اختلال بسیار ضعیف عمل کند چرا که تاخیرها نمی‌توانند جذب شوند و در سیستم منتشر می‌شوند.

لذا و با توجه به رشد فزاینده تقاضای حمل و نقل هوایی و ثابت ماندن فضای عرضه، لزوم برنامه ریزی و بهینه سازی این صنعت پیش از پیش احساس می‌شود [۱]. پیشرفت های اخیر در صنعت رایانه و توسعه الگوریتم های فرا ابتکاری موجب شده است مسئله برنامه ریزی پرواز در سال های اخیر مورد توجه بیشتری قرار گیرد. مدل های column generation و branch and bound یکی از روش هایی است که برای حل شبکه های بزرگ مقیاس نظیر شبکه های حمل و نقل هوایی مورد استفاده قرار می‌گیرند [۲]. برنامه ریزی پرواز شامل دو فاز برنامه ریزی و عملکردی می‌شود [۳]. در فاز برنامه ریزی چهار مرحله کلی انجام می‌شود:

در دهه های اخیر مسئله برنامه ریزی پرواز مورد توجه محققین برنامه ریزی حمل و نقل، ریاضیات و تحقیق در عملیات بوده است. دو مانع چالش های اساسی در توسعه ابزار برنامه ریزی قابل رهگیری در صنعت حمل و نقل هوایی ایجاد کرده اند. اولی ابعاد مسئله و پیچیدگی های شبکه پروازی است. مثلاً یک شرکت هواپیمایی بزرگ ممکن است حدود ۵۰۰ هواپیما و بیش از هزار پرواز روزانه در شبکه ای با دهها هزار جفت مبدا- مقصد داشته باشد و میلیونها مسافر در هر سال از این شبکه استفاده کنند. تعداد زیاد تصمیم هایی که باید گرفته شود و تعاملات پیچیده بین منابع مختلف (خدمه، هواپیما و فرودگاه و ...) فرآیند برنامه ریزی را تبدیل به یک وظیفه چالش برانگیز می‌کند.

مانع دوم طبیعت پویا و تصادفی این سیستم است. بسیاری از بخش های سیستم محدود به اختلال های کلی یا جزئی هستند. مثلاً زمان یک پرواز به سرعت روزانه باد وابسته است. زمان خزش آن به تراکم فرودگاه وابسته است و موارد تعمیر و نگهداری

شبکه پروازی در مقابل اختلالها لازم است وقوع تاخیر و میزان این تاخیرها در شبکه شناسایی شوند. شناسایی تاخیرها در شبکه قابلیت برنامه ریزی برای مقابله با تاخیرها از طریق در نظر گرفتن راهکارهایی جهت جذب تاخیرها را ممکن خواهد ساخت. بنابراین اولین گام در حل مسئله برنامه ریزی پرواز، پیش بینی تاخیرها است. لغو یک پرواز می تواند اثرات مخربی روی عملیات برنامه ریزی شده بگذارد و مواردی مانند انفصال در ارتباطات پروازی مسافران و خدمه و ایجاد مشکلات روی شبکه را بوجود آورد. مشکلات جوی نیز سطح ایجاد گسست در شبکه پروازی را بوسیله دو عامل زیر افزایش می دهد:

- زمان بندی پرواز
- تخصیص ناوگان / مسیریابی
- تعمیر و نگهداری
- تخصیص خدمه
- در فاز عملکردی سه بخش اصلی وجود دارد:
- مدیریت درآمد
- تخصیص گیت پرواز
- عملیات در شرایط اختلال

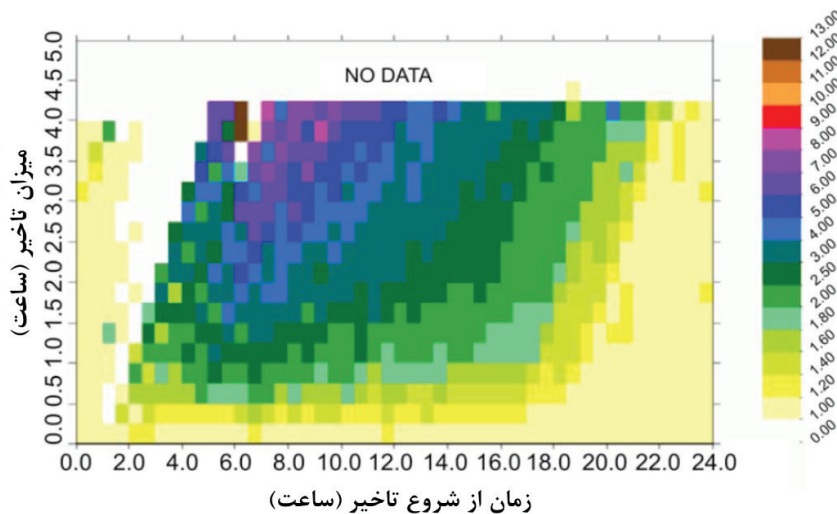
۱- برنامه زمانی خطوط تحت شرایط عادی آب و هوایی و انجام عملیاتی بدون هر گونه توقف زمانی در برنامه، جهت پیشینه کردن بازده منابع، بهینه شده است. بنابراین نیازمند فراهم کردن شرایطی برای جذب و از بین بردن اثرات تاخیرات می باشد.

مثالهایی از ادبیات موضوع برنامه ریزی یکپارچه شامل مطالعات کوردنو و همکاران [۴]، کوهن و بارنهارت، [۵] و کلابجان، و همکاران [۶] می شود. لوهاتپونانت، و بارنهارت [۷]، رگسینگ، و همکاران [۸]، استویکوویچ، و سومیس، [۹] و سندهو و کلابجان [۱۰] هر کدام بخشهایی از فرآیند برنامه ریزی پرواز را به صورت یکپارچه حل کرده اند. مرور بیشتری از ادبیات موضوع مدل‌های بازیابی در مقاله‌های براتو و بارنهارت و کوهل و همکاران آورده شده است [۱۱] و [۱۲].

۲- رشد بی رویه ترافیک هوایی در شرایطی رخ می دهد که ظرفیت تعدادی از فرودگاههای پرتراکم، ثابت مانده است. هزینه‌های عملیاتی مستقیم پروازها در سال ۲۰۰۷ در حدود ۸ میلیارد دلار تخمین زده شده است در حالی که هزینه‌های اضافی ناشی از تاخیر مسافران حدود ۴ میلیارد دلار برای هر سال برآورد شده است. به دلیل مشکلات اقتصادی سالهای اخیر خطوط هوایی و افزایش هزینه سوخت، مدیریت این مشکلات

۲- تعریف مسئله

یکی از گامهای اصلی در برنامه ریزی استوار پرواز پیش بینی تاخیر در شبکه پروازی است. برای افزایش انعطاف پذیری

شکل ۱: برآورد انتشار تاخیرها در طول زمان

آن تعریف شده است. در شکل ۲ مثالی از یک زمان اضافی بین اتصال یک منابع بین پروازهای F1 و F2 ارائه شده است که با دو مستطیل نشان داده شده است. پس از اینکه منابع به پرواز F1 در A1 رسیدند یک بازه زمانی از پیش تعریف شده زمانی به این منبع داده شده است تا برای پرواز بعدی آماده شوند. زمان اضافی تفاوت بین زمان حرکت F2 و D2 و زمان آماده شدن این منبع است.

برای تخصیص بهینه زمان اضافی به منابع باید وقوع و میزان تاخیرها پیش بینی شده باشد. تا زمانی که از صحت پیش بینی تاخیرها اطمینان وجود نداشته باشد نمی توان برنامه ریزی استوار را به صورت بهینه انجام داد. بنابراین پیش بینی تاخیر در پروازها از دو جنبه اهمیت دارد؛

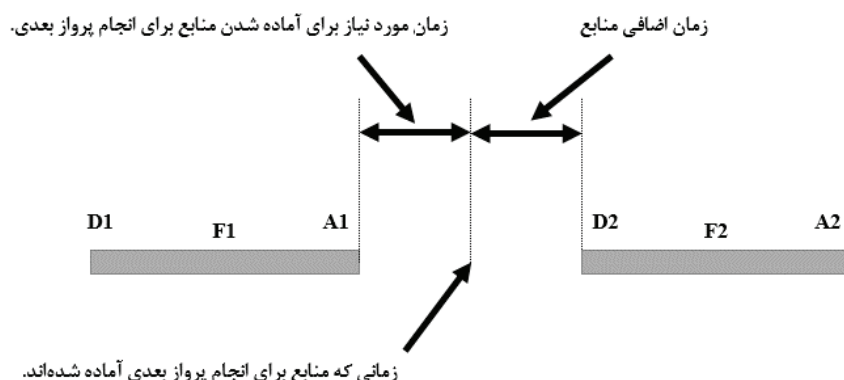
- تخصیص زمان اضافی به منابع در برنامه ریزی استوار
- انجام عملیات مدیریت تاخیر

۳- کاربرد داده کاوی در پیش بینی تاخیر

گسترش سیستمهای پایگاهی و حجم بالای دادههای ذخیره شده در این سیستمها نیاز به ابزاری جهت پردازش و تحلیل و ارائه خروجیهای مورد نیاز از دادهها دارد. ابزار معمول گزارش گیری می توانند اطلاعات معمول مورد نیاز کاربران را تامین کنند تا بتوانند به نتیجه گیری در مورد دادهها و روابط منطقی میان آنها بپردازند. اما با افزایش حجم دادهها شناسایی الگو و رابطه منطقی بین دادهها عملی نخواهد بود. داده کاوی یکی از مهم ترین و کاربردی ترین روشهایی است که به وسیله آن می توان الگوهای مفید در دادهها را با حداقل دخالت سلیقه استخراج کرد.

در کنترل هزینههای پیش بینی نشده آنها، موثر است. تاخیر پرواز ممکن است به دلیل اتصال منابع به یکدیگر در کل شبکه انتشار یابد. برای مثال، هنگامی که پرواز مشخصی می خواهد مسافران، کالا و خدمه خود را دریافت نماید ممکن است از تاخیر ۴۰ دقیقه ای پرواز متصل به آن تاثیر بپذیرد. در شکل (۱) نحوه انتشار تاخیرها در طول زمان در شبکه خطوط هوایی آورده شده است. بر این اساس بیشترین زمان انتشار تاخیر معمولاً بین ۶ تا ۸ ساعت اولیه پس از رخ دادن تاخیر است و بعد از ۱۰ ساعت انتشار تاخیر شروع به استهلاک و از بین رفتن می کند [۱۳].

منابع اصلی شرکتهای هواپیمایی در برنامه ریزی پرواز عبارتند از: هواپیما و خدمه. معمولاً این منابع به گونه ای زمان بندی می شوند که به مجموعه متوالی از پروازها خدمات دهند. یک تاخیر در یک منبع از یک پرواز منجر به تاخیر در یک یا چند پرواز متوالی بعد از آن می شود. پس از رسیدن یک هواپیما یا خدمه، آن هواپیما یا خدمه مجاز است طی زمان مشخصی برای انجام پرواز بعدی آماده شود (حداقل زمان چرخش مجاز). مثلاً در مورد یک هواپیما این زمان بندی برای پیاده شدن مسافران، پیاده کردن بارها و چمدانها، تمیز کردن هواپیما، سوخت گیری، بارگیری چمدانهای پرواز بعدی، سوار شدن مسافران و موارد مشابه لازم است. مشابهاً برای یک خدمه این زمان مورد نیاز است تا از گیت پرواز ورودی به گیت پرواز بعدی پیاده روی کنند. اگر منابع برای پرواز بعدی، قبل از زمان بندی حرکت آن حاضر و آماده باشد زمان اضافی منبع موجود است. زمان اضافی این منبع تفاوت بین زمان حرکت پرواز خروجی و آماده شدن منابع

شکل ۲: مثالی از زمان اضافی بین منابع

بندی بیزی در این حالت به حداکثر پسین^۱ (MAP) معروف است. در این روش می توان فرض MAP را با استفاده از قضیه بیز و برای محاسبه احتمال پسین هر کاندیدا مطابق با رابطه (۲) محاسبه کرد.

$$h_{MAP} = \arg_{j \in J} P(j|X) \quad (2)$$

$$= \arg_{j \in J} \max \frac{P(X|j)P(j)}{P(X)} = \arg_{j \in J} P(X|j)P(j)$$

کلاس مربوط به نمونه جدید می تواند با استفاده از کلاس بندی بیزین محاسبه شود. بنابراین احتمال رخداد i امین نمونه با شناسایی a_1, a_2, \dots, a_n محاسبه خواهد شد.

$$v_{MAP} = \arg_{v_j \in V} \max P(v_j | a_1, a_2, \dots, a_n) \quad (3)$$

پس از بازنویسی رابطه بر مبنای قاعده بیزین خواهیم داشت:

$$v_{MAP} = \arg_{v_j \in V} \max \frac{P(a_1, a_2, \dots, a_n | v_j)P(v_j)}{P(a_1, a_2, \dots, a_n)} \quad (4)$$

$$= \arg_{v_j \in V} \max P(a_1, a_2, \dots, a_n | v_j)P(v_j)$$

احتمال وقوع هر یک از رخدادهای a_1, a_2, \dots, a_n از طریق ضرب کردن آنها محاسبه خواهد شد.

$$v_{NB} = \arg_{v_j \in V} \max P(v_j) \prod_i p(a_i | v_j) \quad (5)$$

در این رابطه v_{NB} خروجی طبقه بندی بیزین است. تعداد ترم های محاسبه شده در این روش معادل حاصلضرب تعداد کلاسها در تعداد خروجیها می باشد که کمتر از تعداد ترمهای خواهد بود.

۴- مطالعه موردی

برای پیاده سازی نتایج استفاده از مدل پیش بینی بیزین در وقوع تاخیرهای برنامه های پروازی از داده های پروازی یکی از شرکتهای هواپیمایی بزرگ داخلی استفاده شده است. خصوصیات کلی بانک داده مورد استفاده در جدول ۱ آورده شده است و نحوه نامگذاری داده ها در مدلسازی در جدول ۲ ارائه شده است. لازم به ذکر است اطلاعات مربوط به شرایط جوی در روزهای انجام پرواز از سازمان هواشناسی استعلام شده است.

داده کاوی روشهای گوناگون و متنوعی دارد. مهم ترین روشهای مورد استفاده در پیش بینی تاخیر پروازی در مطالعات قبلی عبارتند از: کلاس بندی و خوشه بندی. هر کدام از این گروهها هم خود دارای روشهای متنوع و متعددی است که مهم ترین موارد و مفاهیم در ارتباط با آنها در ادامه ذکر می شود.

کلاس بندی به روشهای زیر امکان پذیر است:

-طبقه بندی بیز

-درخت تصمیم

-نزدیکترین همسایگی k

-الگوریتمهای ژنتیک

-شبکه های عصبی

در این مقاله برای پیش بینی تاخیرها از روش کلاس بندی بیزین استفاده شده است. کلاس بندی بیزین بر مبنای تئوری بیز می باشد. روش کلاس بندی بیزین یکی از روشهای دقیق و سریع برای استفاده در داده های بزرگ مقیاس است [۱۴]. در این قسمت نیاز است تئوری بیز برای استفاده در کلاس بندی داده ها تعریف شود. فرض کنید قرار است بهترین مقدار فرض Z در میان مفروضات X پیدا شود. برای این کار باید محتمل ترین با مقدار داده شده X تعیین شود. از $P(j)$ برای معرفی احتمال اولیه درستی فرضیه Z قبل از یافتن داده های آموزشی استفاده می شود. $P(j)$ معمولاً احتمال پیشین نامیده می شود و بیانگر هر دانش پیشینی است که در مورد درستی فرض Z سخن می گوید. یعنی اگر هیچ دانش اولیه ای از مفروضات Z وجود نداشته باشد یک احتمال یکسان به کل فضای مفروضات Z تخصیص می یابد. $p(X|z)$ بیانگر احتمال X در شرایطی است که فرض Z صادق است. در کلاس بندی بیزین به دنبال یافتن $p(X|z)$ هستیم که احتمال پسین نام دارد. قاعده و قانون تئوری بیزین در رابطه (۱) آورده شده است که بیانگر نحوه محاسبه احتمال پسین بر مبنای احتمال پیشین است.

$$p(j|X) = \frac{p(X|j)p(j)}{p(X)} \quad (1)$$

در کلاس بندی بیزی پیش بینی تاخیر لازم است مجموعه ای از فرضهای J توسط برنامه ریزی در نظر گرفته شود و برنامه ریزی بر مبنای یافتن محتمل ترین جواب Z در فضای J انجام شود. کلاس

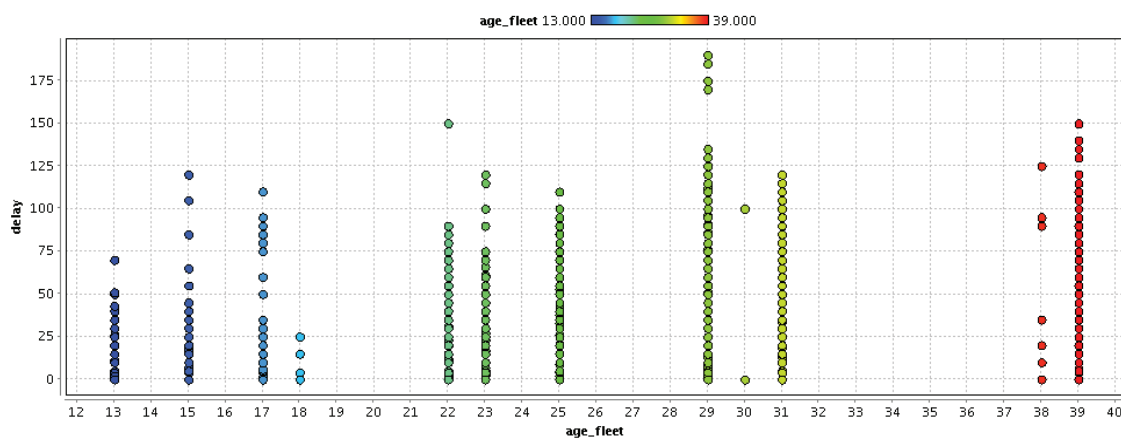
جدول ۱: مشخصات کلی داده‌های استفاده شده در مدل‌های پیش بینی تاخیر

عنوان	مشخصات در مطالعه موردی
تعداد فرودگاه‌های فعال	۵۲
تعداد نوع هواپیما	۹

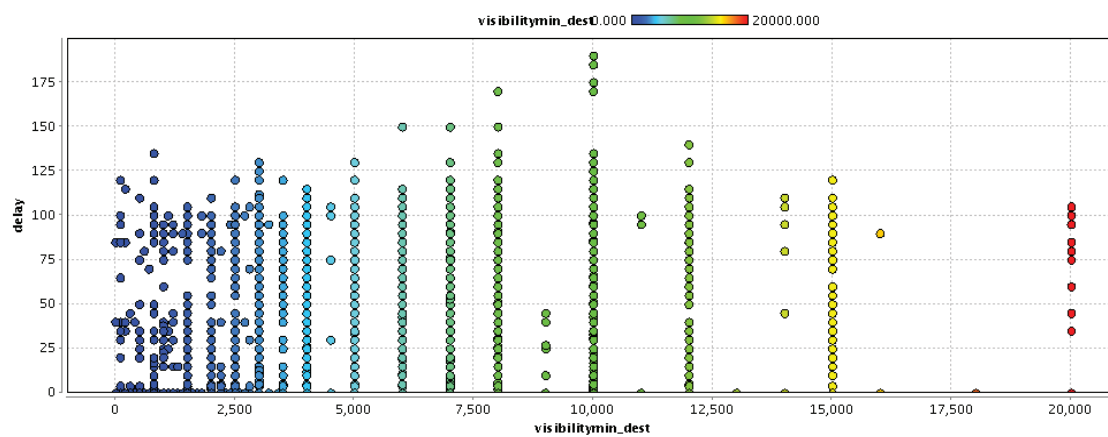
جدول ۲: متغیرهای استفاده شده در مدل پیش بینی تاخیر پروازها

visibilitymin_origin, visibilitymin_dest	مسافت دید در مبدا و مقصد	متغیرهای مورد استفاده در داده کاوی
sch_dep	زمان پرواز زمان بندی شده	
Act_type	نوع هواپیما	
age_fleet	سن هواپیما	
avg_Temp_origin, avg_Temp_dest	درجه حرارت مبدا و مقصد	
avg_Station_pressure_origin, avg_Station_pressure_dest	فشار هوای مبدا و مقصد	

در شکل ۳ و ۴ تاثیر دو پارامتر سن ناوگان و مسافت دید بر میزان تاخیرها آورده شده است.

شکل ۳: اثرات سن ناوگان بر میزان تاخیر

شکل ۴: اثرات حداقل مسافت دید در فرودگاه مقصد بر میزان تاخیر

جدول ۳: دقت روش بیزین در پیش بینی وقوع و میزان تاخیر

روش پیش بینی	دقت در پیش بینی بروز تاخیر %	دقت در پیش بینی میزان تاخیر %
بیزین	۷۰,۱۷	۶۹,۸۱

جدول ۴: ماتریس درهم ریختگی روش بیزین

پارامتر مورد ارزیابی		بازه کلاس (دقیقه)	روش پیش بینی
Class recall	Class precision		
۵۱,۶۹	۷۶,۳۵	۱۵-۰	روش بیزین
۵۸,۰۲	۶۴,۸۲	۶۰-۱۵	
۹۴,۰۱	۶۹,۷۴	بیشتر از ۶۰	

۵- ارزیابی نتایج

مجموعه رکوردهای آزمایشی را به درستی دسته بندی کرده است. دقت دسته بندی با توجه به رابطه ۶ محاسبه می شود:

$$CA = \frac{TN + TP}{TN + FN + TP + FP} \quad (6)$$

با توجه به رابطه بالا مقادیر TP و TN مهم ترین مقادیری هستند که در یک مساله دو دسته ای باید بیشینه شوند. در مسائل چند دسته ای مقادیر قرار گرفته بر روی قطر اصلی ماتریس درهم ریختگی باید در صورت کسر محاسبه CA قرار بگیرند

معیار Recall_x: دقت دسته بندی دسته X را با توجه به کل رکوردهای با برچسب X نشان می دهد.

معیار Precision_x: دقت دسته بندی دسته X را با توجه به کل مواردی نشان می دهد که برچسب X برای رکورد مورد بررسی توسط دسته بندی پیشنهاد شده است.

معیار Recall کارآیی دسته بندی را با توجه به تعداد رخداد دسته X نشان می دهد و معیار Precision مبتنی بر دقت پیش بینی دسته بندی می باشد و بیانگر این است که به چه میزان می توان به خروجی دسته بند اعتماد کرد.

منظور از Recall- معیار Recall برای دسته منفی است و منظور از Precision- هم معیار Precision برای دسته منفی است. این روابط قابل تعمیم برای مسائل چند دسته ای می باشند.

$$Recall^- = \frac{TN}{FP + TN} \quad (7)$$

$$Precision^- = \frac{TN}{FN + TN} \quad (8)$$

برای ارزیابی کیفیت جوابها از ماتریس درهم ریختگی استفاده شده است که چگونگی عملکرد الگوریتم دسته بندی را با توجه به مجموعه داده های ورودی به تفکیک انواع دسته های مساله دسته بندی نشان می دهد. در این ماتریس مفاهیم FN، FP، TN و TP به شرح زیر می باشند:

TN: تعداد رکوردهایی که دسته واقعی آن ها منفی بوده و الگوریتم دسته بندی نیز دسته آن ها را به درستی منفی تشخیص داده است.

FP: تعداد رکوردهایی که دسته واقعی آن ها منفی بوده و الگوریتم دسته بندی دسته آن ها را به اشتباه مثبت تشخیص داده است.

FN: تعداد رکوردهایی که دسته واقعی آن ها مثبت بوده و الگوریتم دسته بندی دسته آن ها را به اشتباه منفی تشخیص داده است.

TP: تعداد رکوردهایی که دسته واقعی آن ها مثبت بوده و الگوریتم دسته بندی نیز دسته آن ها را به درستی مثبت تشخیص داده است.

مهم ترین معیار برای تعیین کارآیی یک الگوریتم دسته بندی معیار دقت یا نرخ دسته بندی است. این معیار دقت کل یک الگوریتم دسته بندی را محاسبه می نماید. این معیار نشان دهنده این حقیقت است که دسته بندی طراحی شده چند درصد از کل

Verlag Berlin Heidelberg, 2009.

- [2] Guy Desaulniers, Jacques Desrosiers, Marius M. Solomon, "Column Generation", © 2005 by Springer Science+Business Media, Inc., 2005
- [3] Massoud Bazargan, "Airline Operations and Scheduling Second Edition", Printed and bound in Great Britain by MPG book Group, UK, 2010.
- [4] J. Cordeau, G. Stojković, F. Soumis, and J. Desrosiers. Benders decomposition for simultaneous aircraft routing and crew scheduling. *Transportation Science*, 35(4).
- [5] A. M. Cohn and C. Barnhart. Improving crew scheduling by incorporating key maintenance routing decisions. *Operations Research*, 51:387–396, 2003.
- [6] D. Klabjan, E. Johnson, G. Nemhauser, E. Gelman, and S. Ramaswamy. Airline crew scheduling with time windows and plane-count constraints. *Transportation Science*, 36(3):337–348, 2002.
- [7] M. Lohatepanont and C. Barnhart. Airline schedule planning: Integrated models and algorithms for schedule design and fleet assignment. *Transportation Science*, 38(1):19–32, 2004.
- [8] B. Rexing, C. Barnhart, T. Kniker, A. Jarrah, and N. Krishnamurthy. Airline fleet assignment with time windows. *Transportation Science*, 34(1):120, 2000.
- [9] M. Stojković and F. Soumis. An optimization model for the simultaneous operational flight and pilot scheduling problem. *Management Science*, 47(9):1290–1305, 2001.
- [10] R. Sandhu and D. Klabjan. Integrated airline fleet and crew-pairing decisions. *Operation Research*, 55(3):439–456, 2007.
- [11] N. Kohl, A. Larsen, J. Larsen, A. Ross, and S. Tiourine. Airline disruption management perspectives, experiences and outlook. *Journal of Air Transport Management*, 13:149–162, 2007.
- [12] S. Bratu and C. Barnhart. Flight operations recovery - new approaches considering passenger recovery. *Journal of Scheduling*, 9:279–298, 2006.
- [13] C. Barnhart and G. Laporte (Eds.), "Handbook in

$$\text{Recall}^+ = \frac{TP}{FN + TP} \quad (9)$$

$$\text{Precision}^+ = \frac{TP}{TP + FP} \quad (10)$$

بر اساس نتایج مدلسازی، روش بیزین با دقت بیش از ۷۰٪ می‌تواند بروز تأخیر را شناسایی کند. میزان دقت در پیش بینی بازه‌های مختلف تأخیر متفاوت است. اما روش توسعه یافته، به طور متوسط در پیش بینی ۶۹٫۸۱٪ میزان تأخیرها موفق بوده است. نتیجه دقت روش بیزین در پیش بینی تأخیرها در جدول ۳ آورده شده است. نتایج محاسبات مربوط به ماتریس درهم ریختگی در جدول (۴) آورده شده است. بر این اساس، دقت و قابلیت اعتماد روش پیشنهادی در تأخیرهای بیشتر از ۶۰ دقیقه بالاتر است. هر چند دقت روش در پیش بینی تأخیرهای کمتر از ۱۵ دقیقه و بین ۱۵ دقیقه تا یک ساعت هم قابل قبول است.

۶- جمع بندی و نتیجه گیری

برنامه ریزی پرواز به دلایل مختلفی از جمله نقص فنی، تأخیر در پرواز قبلی، آب و هوای نامناسب، در اختیار نبود خدمه و ... دچار اختلال می‌شود. هر نوع اختلال و تأخیر در عملیات یک شبکه پروازی به سایر پروازها انتقال و سرایت می‌یابد و مسافران و خدمه سایر پروازها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. انتشار تأخیرها در شبکه پروازی بسیار نامطلوب است و ضررهای مالی و معنوی زیادی را برای شرکتهای هواپیمایی به همراه دارد. بنابراین محققان و پژوهشگران تلاش بسیار زیادی برای کاهش تأخیرهای احتمالی به پروازها داشته‌اند. اولین گام برای کاهش این تأخیرها، پیش بینی کردن آنها در شبکه می‌باشد. در صورت پیش بینی تأخیرها می‌توان برنامه پروازی را به نحوی قابل انعطاف و مقاوم در مقابل تأخیرها بازطراحی نمود. در این مقاله ضمن بررسی پارامترهای موثر در تأخیر پروازها یک مدل داده کاوی (بیزین) برای پیش بینی تأخیر پروازها ارائه شد. مدل پیشنهادی بر روی داده‌های یکی از شرکتهای هواپیمایی بزرگ مقیاس داخلی پیاده شده است و بر اساس نتایج، مدل پیشنهادی قدرت پیش بینی بیش از ۷۰٪ وقوع تأخیرها و میزان تأخیرها را دارد.

۷- مراجع

- [1] Jingqiao Zhang and Arthur C. Sanderson, "Adaptive Differential Evolution: A Robust Approach to Multimodal Problem Optimization", Springer-

Research 185 (2008) 825–848.

Operation Research, Vol. 14”, 2007 Elsevier.

[15] Wenkai Li, Mark Wallace, “Disruption Management for Commercial Aviation”, Economics & Management Series, EMS-2012-18

[14] Khaled F. Abdelghany, Ahmed F. Abdelghany, Goutham Ekollu, “An integrated decision support tool for airlines schedule recovery during irregular operations”, European Journal of Operational

Flight delay prediction model

Abdolreza Sheikholeslami, Hassan Khaksar, Ali Faghany

1- Associate Professor, Dept. of Civil Engineering, Iran University of Science and Technology

2- PHD Candidate, Transportation Engineering, Dept. of Civil Engineering, Iran University of Science and Technology

3- Master of Science, Transportation Engineering, Dept. of Civil Engineering, Iran University of Science and Technology

Abstract

Flights in around the world have encountered with delays usually. Such delays have many costs for airlines, passengers and society. So identifying and predicting the delays is very important problem. Purpose of this research is to predict airline delays and identify the most important factors which generate delays in airline operation. A new data mining approach has been used for delay prediction. This approach can predict occurrence a delay and amount of each delay in the flight network. Proposed methodology was implemented on a real data set of a large Iranian airline with more than 50 airplanes that fly between 52 airports. Results show that the age of fleet, aircraft type and departure time have the most effect on delays. The accuracy of approach is 70% at predicting a delay event and predicting the amount of delay.

key words : flight delay/ oštovar model / flight planing